

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS DEPARTAMENTO
2022–2024 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO**

2022 m. balandžio 12 d. Nr. A1-265/V-749/V-543/1V-284
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 70¹ straipsnio 1 dalimi,
t v i r t i n a m e Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento 2022–2024 metų
strateginį veiklos planą (pridedama).

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

Vidaus reikalų ministrė

Agnė Bilotaitė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2022 m. balandžio 12 d. įsakymu
Nr. A1-265/V-749/V-543/1V-284

**NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS DEPARTAMENTO
2022–2024 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS
(asignavimų valdytojo kodas 302610311)**

**I SKYRIUS
MISIJA**

Sveika ir saugesnė visuomenė – kurioje kiekvienam žmogui siekiama padėti išvengti alkoholio, tabako ir narkotikų daromos žalos ar ją sumažinti

**II SKYRIUS
VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS IR VEIKLOS TIKSLAS**

Atsižvelgiant į Valstybės veiklos sritims priskiriamų įstaigų, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“, Narkotikų, tabako ir alkoholio departamentas (toliau – NTAKD) priklauso sveikatos valstybės veiklos sričiai (kodas 11). NTAKD savo veikla prisideda prie 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ strateginių tikslų pasiekimo ir pažangos uždavinių įgyvendinimo.

Vadovaudamasi Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14¹ straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“, 136 punktu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 2021 m. gegužės 14 d. raštu Nr. 10-3033 pritarė NTAKD veiklos tikslo formuluotei „*Sukurti sveikesnę ir saugesnę visuomenę, kurioje kiekvienam žmogui siekiama padėti išvengti alkoholio, tabako ir narkotikų daromos žalos ar ją sumažinti, taip pat sudaromos galimybės rūpintis savo, šeimos ar bendruomenės narių sveikata, socialine ir ekonomine gerove*“.

1 lentelė. Veiklos tikslas ir jo poveikio rodikliai

Veiklos tikslas ir jo poveikio rodiklis	Veiklos tikslo poveikio rodiklio reikšmė	Veiklos tikslo rodiklio reikšmės		
		2022	2023	2024
1	2	3	4	5

Veiklos tikslas – <i>Sukurti sveikesnę ir saugesnę visuomenę, kurioje kiekvienam žmogui siekiama padėti išvengti alkoholio, tabako ir narkotikų daromos žalos ar ją sumažinti, taip pat sudaromos galimybės rūpintis savo, šeimos ar bendruomenės narių sveikata, socialine ir ekonomine gerove</i>				
Legalių alkoholinių gėrimų suvartojimas, tenkantis vienam 15 metų ir vyresniam gyventojui litrais, absoliutaus (100 %) alkoholio <i>(šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas)</i>	litrais	11,0	10,8	10,6
15–64 metų Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad rūkė tabako gaminius per paskutinį mėnesį, dalis (procentais)	procentais	30	27	24
Lietuvos gyventojų, per paskutinius 12 mėn. vartojusių narkotines ir psichotropines medžiagas, dalis (procentais)	procentais	4,5	4,5	4,5

III SKYRIUS VEIKLOS PRIORITETAU

Narkotikų ir jų prekursorių, tabako ir alkoholio priežiūros ir vartojimo prevencijos politikos tęstinumas ir plėtra

NTAKD aktyviai dalyvauja ir ypatingą dėmesį skiria įgyvendinant Aštuonioliktosios Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos programos“ (toliau – Vyriausybės programa), pažangos prioritetus ir pagrindines iniciatyvas, laikantis Vyriausybės programoje apibrėžtų bendrųjų veikimo principų. NTAKD, įgyvendindamas Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą, patvirtintą Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas), pagal savo kompetenciją prisideda prie Vyriausybės veiklos IV misijos (prioriteto) „Ilgas ir visavertis sveiko žmogaus gyvenimas“ įgyvendinimo, rengiant Vyriausybės programos 4.1 projekto „*Visuomenės sveikatos stiprinimas*“ 4.1.5 ir 4.1.6 veiksmus.

Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytas 4.1.5 veiksmas „*Parengti ir priimti Seimo nutarimą dėl Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais*“.

Parengtas Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir su narkotikais susijusios žalos klausimais iki 2035 metų patvirtinimo“ projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas 2021 m. gruodžio 3 d. pateiktas Vyriausybei. Vyriausybei pritarus, šis teisės aktas bus teikiamas tvirtinti Seimui. Seimui patvirtinus Nacionalinę darbotvarkę narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir su narkotikais susijusios žalos klausimais iki 2035 metų (toliau – Nacionalinė darbotvarkė), bus užtikrintas koordinuotas kompleksinės valstybės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos politikos įgyvendinimas ir šios politikos įgyvendinimo kontrolė.

Įsigaliojus Seimo patvirtintai Nacionalinei darbotvarkei, bus rengiamas Nacionalinės darbotvarkės planas ir taip bus įgyvendintas Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytas 4.1.6 veiksmas „*Vyriausybės nutarimu patvirtinti Nacionalinės darbotvarkės narkotikų,*

tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais veiksmų planą ir pradėti jį įgyvendinti, už kurio įgyvendinimo koordinavimą atsakingas NTAKD. NTAKD pagal kompetenciją dalyvauja rengiant ir įgyvendinant kitus Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytus veiksmus:

4.1.2. Įgyvendinti tikslinėms grupėms skirtas sveikos mitybos, fizinio aktyvumo skatinimo, darbo ir poilsio režimo organizavimo, lytinio švietimo, streso valdymo ir psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos priemonės;

4.1.10. Parengti ir pradėti įgyvendinti į asmens poreikius orientuotos priklausomybių prevencijos, gydymo ir tęstinės psichosocialinės pagalbos teikimo priklausomam asmeniui priemonės, užtikrinant paslaugų įvairovę, aprėptį ir kokybę.

Parengti ir sėkmingai įgyvendinti minėti veiksmai prisidės prie pagrindinių Vyriausybės iniciatyvų įgyvendinimo:

103.4. <...> Plėtime pagalbos prieinamumą vaikams ir jauniems žmonėms, kurie susiduria su kompleksinėmis elgesio problemomis – delinkventiniu elgesiu, agresija, rizikingu gyvenimo būdu, priklausomybėmis nuo alkoholio ar kitų psichiką veikiančių medžiagų ir pan.;

113.1. <...> Sveika mityba, fizinis aktyvumas, darbo, mokymosi ir poilsio režimas, lytinis švietimas, streso ir psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija – tai šešios sritys, kuriose mūsų valstybė turi veikti, siekdama užtikrinti savo piliečių sveikatą ir mažinti galimas ligas bei susirgimus;

113.2. <...> Sprendimus grįsime ne vien medikamentinėmis, bet ir prevencinėmis priemonėmis, ankstyva diagnostika, didindami gyventojų psichologinį ir emocinį raštingumą, skatindami visuomenės sąmoningumą ir savitarpio pagalbą.

Siekiant efektyvinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją, ypatingas dėmesys bus skiriamas specialistų kompetencijų tobulinimui – taikant ir diegiant naujausią Europos narkotikų ir narkomanijos prevencijos centro kartu su mokslininkais parengtą Europos prevencijos mokymo programą (*European Prevention Curriculum, 2019*) Lietuvoje. Įdiegus ar patobulinus kompetencijas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos srityje specialistai bus įgalinti šias žinias ir įgūdžius pritaikyti dirbant su skirtingomis tikslinėmis grupėmis, siekiant atitolinti ar sumažinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą. NTAKD numato aktyvų dalyvavimą rengiant ir įgyvendinant 2022–2030 m. Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos (toliau – PP) pažangos priemonės „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų kontrolę ir vartojimo prevenciją“ veiklas – psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybės ir veiksmingumo didinimas, savivaldybėse vykdomos prevencijos koordinavimas, vykdomos prevencijos stebėseną ir veiksmingumo vertinimas, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kompetencijų nacionaliniu ir savivaldybių lygmenimis didinimas. Taip pat naujų ankstyvosios intervencijos programų įvairovės didinimas, nacionalinės metimo rūkyti telefoninės linijos kūrimas ir koordinavimas, dalyvavimas planuojant ir įgyvendinant perdozavimo prevencijos paslaugų teikimą ir psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo priemonių sukūrimą ir taikymą jaunimo pasilinksminimo vietose.

Ypatingas dėmesys bus skiriamas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijai pasilinksminimo vietose, siekiant įvertinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimą muzikos festivaliuose bei šios tikslinės grupės poreikius, taip pat nustatyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir saugumo užtikrinimo naktiniuose klubuose galimybes, planuojant galimas atsako priemones, kurios skatins šias tikslines grupes ilgalaikėje perspektyvoje elgtis saugiau ir sveikiau.

Dėmesys bus skiriamas visuomenės informuotumui ir sąmoningumui didinti – skatinant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo patirties neturinčius vaikus ir jaunus asmenis palaikyti sveiką

gyvenseną, vaikus auginančius tėvus – skatinti stiprinti tarpusavio ryšį su savo vaikais bei suteikti jiems reikalingų žinių, padėsiančių apsaugoti vaikus nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, o asmenis, vartojančius psichoaktyvias medžiagas, bei jų artimuosius kreiptis pagalbos, išnaudojant interneto ir socialinių tinklų teikiamus privalumus, kuriant ir diegiant tikslinėms grupėms skirtus interaktyvius internetinius įrankius bei skatinant jas palaikyti savo fizinę, psichinę ir socialinę gerovę.

NTAKD, siekdamas sumažinti pavojų asmens ir visuomenės sveikatai, atliks naujų psichoaktyvų efektą sukeliančių medžiagų rizikos vertinimą, informuos visuomenę apie pavojingas medžiagas bei jų keliamas grėsmes – taip sumažindamas jų paklausą ir pasiūlą.

Siekiant užkirsti kelią galimoms diversijoms, kai cheminės medžiagos iš teisėtos apyvartos patenka į neteisėtas veiklas, bus vystomas glaudesnis bendradarbiavimas su privačiuoju sektoriumi, kuris savo veikloje naudoja narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakus (prekursorius). Siekiant efektyvinti teisėtoje veikloje naudojamų prekursorių kontrolę, bet kartu nesukeliant papildomos naštos verslui, NTAKD darbe bus efektyviai taikomos inovatyvios prekursorių tiekimo ir teisėtos apyvartos stebėsenos priemonės.

Efektyvinant administracinių paslaugų teikimą ir mažinant administracinę naštą ūkio subjektams, didžiausias dėmesys bus skiriamas naujai teisės aktuose nustatytų licencijų – neapdoroto tabako didmeninės prekybos – elektroninėms paraiškoms sukurti. Galimybė pateikti paraiškas elektroninėje erdvėje ūkio subjektams užtikrins paprastą, patogų ir greitą paraiškos pildymą ir dokumentų pateikimą. Bus tęsiami tabako gaminių ir alkoholinių gėrimų gamybos ir realizavimo, etilo alkoholio pardavimo ir panaudojimo el. ataskaitų teikimo papildomų funkcijų diegimo darbai. El. ataskaitos – patogus įrankis suteikiantis galimybę ūkio subjektams teikti duomenis el. erdvėje ir mažinantis administracinę naštą.

Vykdamas Europos Komisijos bendrąjį registravimo portalą EU-CEG teikiamos informacijos apie tabako gaminius ir elektronines cigaretes, teikiamas Lietuvos rinkai, stebėseną bus ir toliau keičiamasi EU-CEG portalu gaunama informacija apie galimai Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB reikalavimų neatitinkančių el. cigarečių ir (ar) tabako gaminių su kompetentingomis institucijomis, vertinama gauta informacija ir prireikus siūlomos taikyti rinkos ribojimo priemonės.

Didinant ūkio subjektų bei visuomenės informuotumą, papildomas dėmesys bus skiriamas ūkio subjektų bei visuomenės švietimui. Siekiant nuolat tobulinti NTAKD teikiamų konsultacijų ūkio subjektams kokybę, konsultacijas gavusiems ūkio subjektams bus suteikiama galimybė teikti vertinimus dėl suteiktų konsultacijų. Be to, bus stiprinamas bendradarbiavimas su kitomis ūkio subjektų priežiūros funkcijas atliekančiomis institucijomis, bendrų priežiūros veiklų koordinavimas bei atlikimas.

Siekiant apsaugoti jaunos asmenis, kuriems psichoaktyviosios medžiagos kelia itin didelį pavojų, ypatingas dėmesys bus skiriamas priemonėms, padėsiančioms sumažinti tarp vaikų ir paauglių paplitusį elektroninių cigarečių vartojimą. Priežiūros veiksmai bus skiriami stebėti internetinę erdvę, susijusią su elektroninių cigarečių ir jų papildymo priemonių nuotoline prekyba, reklama, operatyviai ir veiksmingai tirti pažeidimo atvejus bei taikyti atitinkamas atsako priemones. Bus taikomi efektyvesni interneto erdvėje daromų tabako ir alkoholio prekybos taisyklių pažeidimų nustatymo ir tyrimo metodai, taip pat siekiama įteisinti ir plėtoti priemones bei įrankius, suteikiančius galimybę užblokuoti prekybą iš užsienio šalių.

Nuolatinė, patikima stebėseną leidžia formuoti įrodymais ir faktais grįstą psichoaktyviųjų medžiagų kontrolės bei vartojimo prevencijos politiką. Vykdamas Europos narkotikų ir narkomanijos informacinio tinklo (Reitox) funkcijas, renkami duomenys, kurie leidžia įvertinti esamą su narkotikų vartojimu ir jo pasekmėmis susijusią informaciją Lietuvoje bei planuoti prevencines bei žalos

mažinimo priemonės. 2022 metais numatyta tęsti ir plėsti vykdomų inovatyvių tyrimo metodų taikymą – įgyvendinti nuotekų bei likučių švirkštuose tyrimus.

Ypatingas dėmesys bus skiriamas tabako gaminių ir su tabako gaminiiais susijusių gaminių vartojimo, jų daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėsenos duomenų surinkimo vystymui ir tobulinimui.

EK finansuojamo projekto „Atsako priemonių, mažinančių narkotikų vartojimą laisvės atėmimo vietose esantiems asmenims ir buvusiems nuteistiesiems, formavimas pasitelkiant duomenų analizę ir intervencijos programas“ vykdymas suteiks galimybę pasiūlyti faktiniais duomenimis grįstus narkotikų vartojimo ir pasekmes mažinančias priemones, o laisvės atėmimo vietų įstaigų sistema turės galimybę geriau suprasti esamų ir buvusių nuteistųjų poreikius bei suplanuoti jų poreikius atitinkančioms priemonėms įgyvendinti.

IV SKYRIUS PROGRAMOS

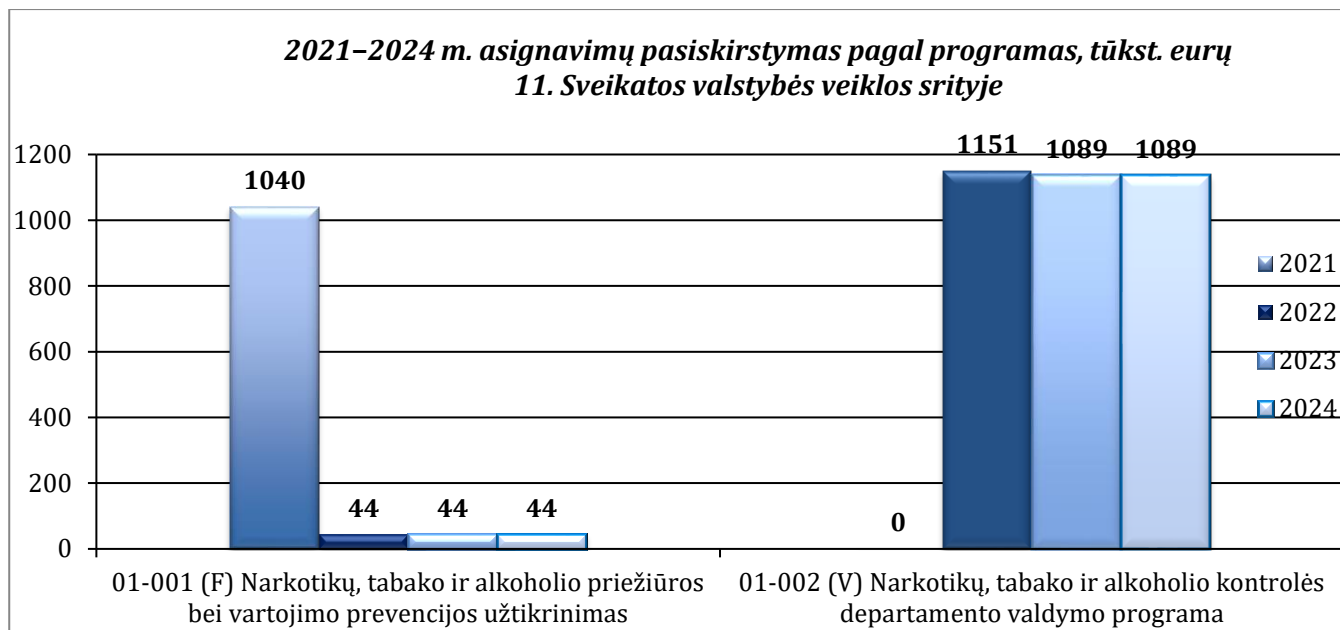
NTAKD 2022 m. planuoja įgyvendinti (11-001) funkcinę vykdymo programą ir vieną naują (11-002) valdymo programą.

**11-001(F) PROGRAMA
Narkotikų, tabako ir alkoholio
priežiūros bei vartojimo prevencijos
užtikrinimas**

**11-002 (V) PROGRAMA
Narkotikų, tabako ir alkoholio
kontrolės departamento valdymo
programa**

Minėtos programos skirtos institucijos veiklos tikslui įgyvendinti – *Sukurti sveikesnę ir saugesnę visuomenę, kurioje kiekvienam žmogui siekiama padėti išvengti alkoholio, tabako ir narkotikų daromos žalos ar ją sumažinti, taip pat sudaromos galimybės rūpintis savo, šeimos ar bendruomenės narių sveikata, socialine ir ekonomine gerove.*

1 grafikas. 2021–2024 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas

11. SVEIKATOS VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS

1 programa. NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO PRIEŽIŪROS BEI VARTOJIMO PREVENCIJOS UŽTIKRINIMAS

Ši Narkotikų, tabako ir alkoholio priežiūros bei vartojimo prevencijos užtikrinimo programa, skirta NTAKD veiklos tikslui įgyvendinti – *Sukurti sveikesnę ir saugesnę visuomenę, kurioje kiekvienam žmogui siekiama padėti išvengti alkoholio, tabako ir narkotikų daromos žalos ar ją sumažinti, taip pat sudaromos galimybės rūpintis savo, šeimos ar bendruomenės narių sveikata, socialine ir ekonomine gerove.*

NTAKD, įgyvendindamas šią programą ir siekdamas NTAKD veiklos tikslo, vadovaujasi II skyriuje aprašytu veiklos prioritetu: Narkotikų ir jų prekursorių, tabako ir alkoholio priežiūros ir vartojimo prevencijos politikos tęstinumas ir plėtra.

Programos įgyvendinimas užtikrins narkotikų, tabako ir alkoholio priežiūros ir vartojimo prevencijos politikos tęstinumą ir plėtrą – siekiama stiprinti visuomenės narių sveikatą, gerovę ir saugumą, mažinant narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo žalą, jų pasiūlą bei paklausą, derinant švietimo, prevencijos, gydymo, žalos mažinimo veiksmus tarpusavyje.

Narkotikų, tabako ir alkoholio priežiūros bei vartojimo prevencijos užtikrinimo programa vykdoma vadovaujantis Valstybine narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-1765 „Dėl Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 metų programos patvirtinimo“; 2021–2025 m. ES narkotikų strategija 2021/C 102 I/01 ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52021XG0324\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52021XG0324(01))); 2021–2025 m. ES narkotikų veiksmų planas 2021/C 272/02 ([https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/CELEX:52021XG0708\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/CELEX:52021XG0708(01))) ir kitais Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais, susijusiais su NTAKD įgyvendinamomis funkcijomis bei Pasaulio sveikatos organizacijos, Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro ir Europos Sąjungos institucijų rekomendacijomis. NTAKD dalyvauja įgyvendinant 2022–2030 m. plėtos programos valdytojos Sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programos, patvirtintos Vyriausybės 2022 m.

sausio 26 d. nutarimu Nr. 66 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos patvirtinimo“ pažangos priemonę Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją“.

Vykdamas minėtą priemonę, NTAKD numato inicijuoti, dalyvauti rengiant ir įgyvendinant 5 veiklas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos, ankstyvosios intervencijos ir žalos mažinimo srityje. Šių veiklų įgyvendinimu bus prisidedama mažinant alkoholio, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimą, nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo mirusių asmenų skaičių. Taip pat tikimasi šių teigiamų pokyčių – sumažėjusios rizikingo elgesio paplitimas ir pasekmės sveikatai, pasitelkiant švietimą ir kitas prevencijos, ankstyvosios intervencijos bei žalos mažinimo priemones.

Viena iš numatomų veiklų – psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybės ir veiksmingumo didinimo, savivaldybėse vykdomos prevencijos koordinavimas, vykdomos prevencijos stebėseną ir veiksmingumo vertinimas (paauglių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo integruoto pirminės prevencijos modelio savivaldybėse sukūrimas, įgyvendinimo koordinavimas ir vertinimas; psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kompetencijų nacionaliniu ir savivaldybių lygmenimis didinimas).

Kita numatoma veikla, įgyvendinant PP – naujų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ankstyvosios intervencijos programų sukūrimas / pritaikymas. Dauguma prevencijos priemonių yra skirtos vaikams ir jaunimui, siekiant juos ne tik apsaugoti, bet ir įgalinti priimti atsakingus sprendimus dėl psichoaktyviųjų medžiagų nevartojimo. Vis dėlto tyrimų išvadamis iliustruojama jaunų žmonių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo patirtis rodo, kad reikia plėsti ir skatinti ankstyvosios intervencijos paslaugas, nes nereguliaraus psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, eksperimentavimo su jomis patirties turintiems asmenims jau nebeveiksmingos bendrosios prevencijos priemonės. Tam įgyvendinti reikalingos šiuolaikiškos, nestigmatizuojančios ir motyvuojančios keisti elgesį intervencijos.

Trečioji numatoma veikla – nacionalinės metimo rūkyti telefoninės linijos steigimo, metimo rūkyti konsultavimo paslaugų teikimo, viešinimo ir veiksmingumo vertinimo koordinavimas.

Ketvirtoji numatoma veikla – psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo priemonių sukūrimas ir taikymas jaunimo pasilinksminimo vietose, ypač naktinio miesto aplinkoje, t. y. naktiniuose klubuose, baruose ir pan. Veikla bus nukreipta į dvi pagrindines sritis: *mokymų organizavimą* naktinių klubų vadovams, administracijos ir kitiems darbuotojams bei savanoriams, siekiant atpažinti ir laiku bei tinkamai reaguoti į apsvaigusius nuo psichoaktyviųjų medžiagų asmenis, teikti pirmąją pagalbą, bendradarbiauti su kitomis įstaigomis ar organizacijomis ir *prevencijos ir žalos mažinimo paslaugų teikimą* pasilinksminimo vietų lankytojams naktinio gyvenimo aplinkoje.

Penktoji numatoma veikla, įgyvendinant PP – Žemo slenksčio paslaugų, tokių kaip perdozavimo prevencijos paslaugos, plėtra, įskaitant informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo kreipiantis pagalbos į asmens sveikatos priežiūros įstaigas, pasitikrinimo dėl užkrečiamųjų ligų, kitas asmens higienai ir saugumui užtikrinti reikalingas paslaugas.

Programos tikslas: *Užtikrinti efektyvų narkotinių ir psichotropinių medžiagų, narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio priežiūros ir vartojimo prevencijos įgyvendinimą ir koordinavimą.*

Programos tikslui pasiekti numatomi uždaviniai ir uždavinio įgyvendinimo priemonės – 1 pažangos uždavinys, jam įgyvendinti numatyta 1 pažangos priemonė bei 5 tęstinės veiklos uždaviniai ir 13 tęstinių veiklos priemonių. 2022 metams nebus planuojami asignavimai šioms tęstinėms veiklos priemonėms: 1) bendradarbiaujant su valstybės institucijomis, užtikrinti Lietuvos Respublikos pozicijų rengimą, derinimą ir pristatymą ES ir tarptautiniuose forumuose; 2) įgyvendinti Europos narkotikų ir narkomanijos informacinio tinklo (Reitox) nacionalinio centro funkcijas Lietuvoje; 3) atlikti narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimo tyrimus naudojant inovatyvius metodus; 4) vykdyti naujų

psichoaktyvų efektą sukeliančių medžiagų stebėseną, atlikti analizę ir rizikos vertinimą bei teikti siūlymus dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo; 5) parengti Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais planą. Minėtos priemonės bus įgyvendinamos NTAKD darbuotojų sukaupta ekspertine patirtimi, kompetencija ir profesionalumu.

Pagrindiniams uždaviniams suformuluotos šios strateginės (prioritetinės) veiklos kryptys:

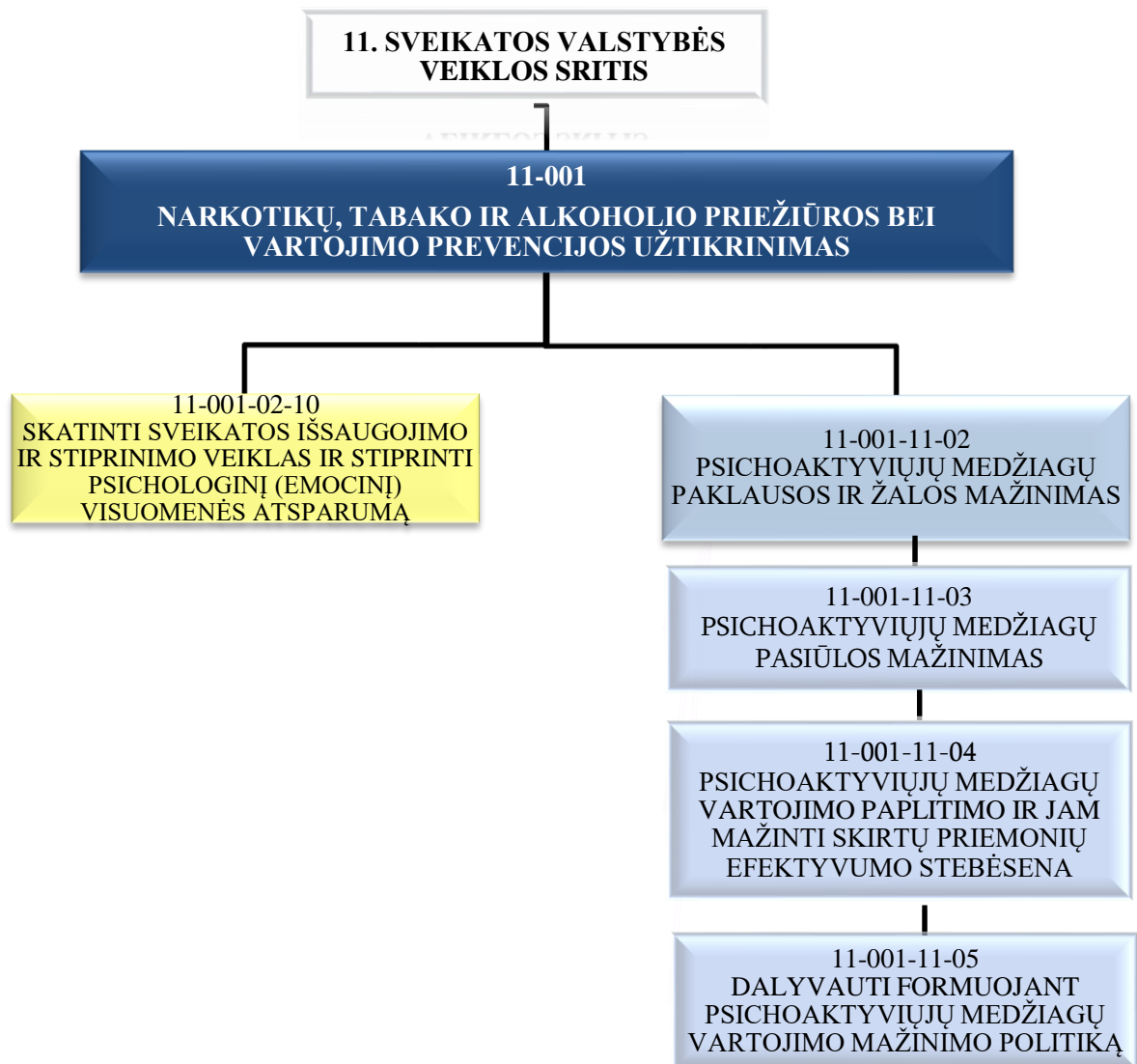
- ✓ Užtikrinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybę diegiant inovatyvią mokslo įrodymais pagrįstą „Europos prevencijos programą“ bei tobulinant politikos formuotojų ir specialistų kompetencijas.
- ✓ Dalyvauti planuojant ir įgyvendinant PP investicines priemones psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos srityje: koordinuoti integruoto pirminės prevencijos modelio kūrimą ir įgyvendinimą, didinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kompetencijas nacionaliniu ir savivaldybių lygmenimis, plėtoti ankstyvosios intervencijos programas, kurti ir koordinuoti metimo rūkyti telefoninę liniją, plėtoti žemo slenksčio paslaugas.
- ✓ Vystyti valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų, dirbančių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos srityje, koordinavimą, skatinant ir išlaikant aktyvų bendradarbiavimą su nevyriausybinėmis organizacijomis bei užtikrinant nuoseklų kompetencijų tobulinimą siekiant didinti prevencijos veiksmingumą.
- ✓ Inicijuoti ir vykdyti prevencijos priemones tikslinėms grupėms, pasitelkiant naujus ir novatoriškus skaitmeninės komunikacijos kanalus.
- ✓ Vykdyti ir plėtoti prevencijos, ankstyvosios intervencijos ir žalos mažinimo priemones tikslinėms grupėms, didinant jų sąmoningumą apie galimas rizikas, susijusias su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu ir motyvavimu kreiptis pagalbos.
- ✓ Užtikrinti socialinių psichologinių rehabilitacijos paslaugų asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų, prieinamumą, bendradarbiaujant su psichologinių socialinių rehabilitacijos paslaugų įstaigomis bei skatinant šių asmenų socialinę integraciją.
- ✓ Vykdyti ir plėtoti naloksono išdavimo bandomąjį projektą, siekiant išplėsti naloksono prieinamumą, tobulinant teisinį naloksono išdavimo reglamentavimą ir padedant žemo slenksčio kabinetams organizuoti procesus naloksono išdavimui pagal egzistuojančią tvarką.
- ✓ Išlaikyti nuoseklia ir pastovia alkoholio ir tabako gaminių bei su jais susijusių gaminių daromos žalos mažinimo politikos kryptį, siekiant, kad sėkmingai diegiamos vartojimo mažinimo priemonės ir toliau darytų teigiamą poveikį socialinei ir ekonominei šalies gerovei, visuomenės ir asmens sveikatai.
- ✓ Vykdyti elektroninių paslaugų plėtrą, užtikrinant administracinės naštos mažinimą, paslaugas teikiant elektroniniu būdu.
- ✓ Užtikrinti alkoholio produktų ir tabako gaminių bei su jais susijusių gaminių stebėseną, efektyviai panaudojant el. būdu gaunamus duomenis bei tęsti duomenų surinkimo plėtrą ir tobulinimą.
- ✓ Aktyviai dalyvaujant ES Ankstyvojo perspėjimo tinklo veikloje, vykdyti psichoaktyvų efektą sukeliančių medžiagų stebėseną, rinkti bei platinti informaciją apie pavojingas svaiginimuisi vartojamas naujas psichoaktyvias medžiagas, organizuoti jų rizikos vertinimą ir, siekiant apsaugoti asmens ir visuomenės sveikatą, teikti siūlymus dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo šioms medžiagoms.
- ✓ Vykdyti narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) ir į IV narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašą įtrauktų medžiagų teisėtos apyvartos kontrolę bei į oficialų sąrašą neįtrauktų medžiagų efektyvią stebėseną, siekiant užtikrinti, kad teisėtoje veikloje naudojamos medžiagos nepatektų į neteisėtą apyvartą.
- ✓ Plėtoti valstybinių institucijų ir įstaigų veiklos koordinavimą bei kompetencijų ugdymą narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų, alkoholio ir tabako gaminių bei su jais susijusių gaminių priežiūros srityje, skatinant aktyvų bendradarbiavimą su privačiu sektoriumi ir NVO.
- ✓ Inicijuoti ir vykdyti narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimo tyrimus, naudojant inovatyvius metodus.

- ✓ Vykdyti narkotinių ir psichotropinių medžiagų stebėseną, įgyvendinat Reitox nacionalinio centro funkcijas Lietuvoje.
- ✓ Užtikrinti savalaikės ir patikimo informacijos teikimą visuomenei apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo tendencijas, prevenciją ir padarinius.

Siekiami pagrindiniai veiklos rezultatai pateikti 4 lentelėje „Programos uždaviniai, priemonės, stebėsenos rodikliai ir jų reikšmės“. Programos trukmė: tęstinė.

Programos koordinatorius – NTAKD direktorius dr. Renaldas Čiužas, el. p. renaldas.ciuzas@ntakd.lt. tel. +370 7066 80 60, adresas: Šv. Stepono 27A, Vilnius.

2 grafikas. Narkotikų, tabako ir alkoholio priežiūros bei vartojimo prevencijos užtikrinimo programa ir jos uždaviniai

3 lentelė. (11-001) Narkotikų, tabako ir alkoholio priežiūros bei vartojimo prevencijos užtikrinimo programos 2022–2024 m. uždaviniai, priemonės, asignavimai ir kitos lėšos, tūkst. eurų

Valstybės veiklos sritys, programos, uždavinio, priemonės kodas, požymis	Uždavinio, priemonės pavadinimas	2022 metų asignavimai				Numatomi 2023 metų asignavimai				Numatomi 2024 metų asignavimai				Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, NPP ir (arba) nacionalinės plėtros programos elemento kodas
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms	iš jų darbo užmokesčiui	turtui įsigyti		išlaidoms	iš jų darbo užmokesčiui	turtui įsigyti		išlaidoms	iš jų darbo užmokesčiui	turtui įsigyti	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
11-001-02-10 (P)	1 uždavinys. SKATINTI SVEIKATOS IŠSAUGOJIMO IR STIRINIMO VEIKLAS IR STIPRINTI PSICHOLOGINĮ (EMOCINĮ) VISUOMENĖS ATSPARUMĄ													
11-001-02-10-02 (PP)	1.1. priemonė: Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją													2022–2030 Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa
11-001-11-02 (T)	2 uždavinys. PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ PAKLAUSOS IR ŽALOS MAŽINIMAS													
11-001-11-02-01 (TP)	2.1 priemonė: Plėtoti ir didinti mokslo įrodymais grįstų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos, ankstyvosios intervencijos bei žalos mažinimo priemonių įvairovę, pasiūlą, aprėptį ir prieinamumą atsižvelgiant į tikslinių grupių poreikius, skatinant jas palaikyti savo fizinę, psichinę ir socialinę gerovę	24,0	24,0	0,0	0,0	24,0	24,0	0,0	0,0	24,0	24,0	0,0	0,0	
11-001-11-02-02 (TP)	2.2 priemonė: Teikti psichosocialinės rehabilitacijos ir integracijos į darbo rinką paslaugas asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų	1708,0	1708,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
11-001-11-03 (T)	3 uždavinys. PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ PASIŪLOS MAŽINIMAS													

11-001-11-04-02 (TP)	4.2 priemonė: Vykdyti tabako ir alkoholio produktų didmeninės prekybos, gamybos, etilo alkoholio pirkimo ir panaudojimo duomenų stebėseną naudojantis elektroninėmis priemonėmis bei vykdyti alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną ir tabako gaminių ir su tabako gaminiiais susijusių gaminių vartojimo, jų daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėseną	5,0	5,0	0,0	0,0	5,0	5,0	0,0	0,0	5,0	5,0	0,0	0,0	
11-001-11-04-03 (TP)	4.3 priemonė: Įgyvendinti Europos Komisijos finansuojamą projektą „Atsako priemonių, mažinančių narkotikų vartojimą laisvės atėmimo vietose esantiems asmenims ir buvusiems nuteistiesiems, formavimas, pasitelkiant duomenų analizę ir intervencijos programas“	12,8	12,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
11-001-11-04-04 (TN)	4.4 priemonė: Įgyvendinti Europos narkotikų ir narkomanijos informacinio tinklo (Reitox) nacionalinio centro funkcijas Lietuvoje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
11-001-11-04-05 (TN)	4.5 priemonė: Atlikti narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimo tyrimus naudojant inovatyvius metodus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
11-001-11-05 (T)	5 uždavinys. DALYVAUTI FORMUOJANT PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO MAŽINIMO POLITIKĄ													
11-001-11-05-01 (TN)	5.1 priemonė: Parengti ir suderinti Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais planą	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas 4.1.6 veiksmas – priemonės tipas – investicinis

11-001-11-05-02 (TN)	5.2 priemonė: Bendradarbiaujant su valstybės institucijomis, užtikrinti Lietuvos Respublikos pozicijų rengimą, derinimą ir pristatymą Europos Sąjungos ir tarptautiniuose forumuose	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso	44,0	44,0	0,0	0,0	44,0	44,0	0,0	0,0	44,0	44,0	0,0	0,0	
	iš jo:	44,0	44,0	0,0	0,0	44,0	44,0	0,0	0,0	44,0	44,0	0,0	0,0	
	1.1. valstybės biudžeto lėšos													
	1.2. bendrojo finansavimo lėšos													
	1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos													
	1.4. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos													
	1.5. dotacijos savivaldybių biudžetams													
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)	1 720,8	1720,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	

4 lentelė. (11-001) Narkotikų, tabako ir alkoholio priežiūros bei vartojimo prevencijos užtikrinimo programos uždaviniai, priemonės, stebėsenos rodikliai ir jų reikšmės

Stebėsenos rodiklio kodas	Uždavinių, priemonių, stebėsenos rodiklių pavadinimai ir matavimo vienetai	Stebėsenos rodiklių reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas (Vyriausybės programos įgyvendinimo planas, NPP, PP)
		2021	2022	2023	2024	
1	2	3	4	5	6	7
1 uždavinys. SKATINTI SVEIKATOS IŠSAUGOJIMO IR STIRINIMO VEIKLAS IR STIPRINTI PSICHOLOGINĮ (EMOCINĮ) VISUOMENĖSATSPARUMĄ						
E-11-001-11-01-01	Alkoholio suvartojimas per metus, tenkantis vienam šalies gyventojui, vyresniam nei 15 metų, litrais absoliutaus alkoholio	12,4	12,2	12,0	11,8	
R-11-001-11-01-01	Nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo mirusių asmenų skaičius 100 tūkst. gyventojų	–	2,82	2,79	2,76	2022–2030 m. Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa

R-11-001-11-01-02	Mirtingumas nuo su rūkymu susijusių piktybinių navikų (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)	59,5	58,5	57,5	56,5	
1.1 priemonė: STIPRINTI GYVENTOJŲ PSICHIKOS SVEIKATĄ BEI PLĖTOTI PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ IR KITŲ PRIKLAUSOMYBĘ SUKELIANČIŲ VEIKSNIŲ KONTROLĘ IR VARTOJIMO PREVENCIJĄ						
R-11-001-11-01-01-01	Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad sėkmingai metė rūkyti, dalis nuo mėginusių mesti rūkyti (procentais)	38,3	–	–	–	2022–2030 m. Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa
2 uždavinys. PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ PAKLAUSOS IR ŽALOS MAŽINIMAS						
R-11-001-11-02-01	Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad yra labai gerai informuoti apie galimas narkotikų, tabako ar alkoholio vartojimo pasekmes, dalis nuo visų apklaustųjų (procentais)	–	28	28	28	
2.1 priemonė: PLĖTOTI IR DIDINTI MOKSLO ĮRODYMAIS GRĮSTŲ PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS, ANKSTYVOSIOS INTERVENCIJOS BEI ŽALOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ ĮVAIROVĘ, PASIŪLĄ, APRĖPTĮ IR PRIEINAMUMĄ ATSIŽVELGIANT Į TIKSLINIŲ GRUPIŲ POREIKIUS, SKATINANT JAS PALAIKYTI SAVO FIZINĘ, PSICHINĘ IR SOCIALINĘ GEROVĘ						
R-11-001-11-02-01-01	Naujų interneto svetainės www.askritiskas.lt lankytojų dalis, nuo visų svetainių lankytojų skaičiaus (procentais)	40	65	70	70	
R-11-001-11-02-01-02	Naujų interneto svetainės www.nerukysiu.lt lankytojų dalis, nuo visų svetainių lankytojų skaičiaus (procentais)	40	85	90	90	
R-11-001-11-02-01-03	Naujų interneto svetainės www.kaveikiavaikai.lt lankytojų dalis, nuo visų svetainių lankytojų skaičiaus (procentais)	40	80	85	85	
R-11-001-11-02-01-04	14–21 m. jaunų asmenų, baigusių Ankstyvosios intervencijos programos užsiėmimus, dalis nuo visų, pradėjusių lankyti užsiėmimus, skaičiaus Lietuvoje (procentais)	74	85	85	85	

R-11-001-11-02-01-05	Savivaldybių, kurių specialistai ir politikos formuotojai patobulino kompetencijas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybės užtikrinimo srityje, dalis (procentais)	20	40	50	60	
P-11-001-11-02-01-01	Masinių renginių lankytojų, informuotų saugios elgsenos, susijusios su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu klausimais, skaičius	12 000	13 000	14 000	15 000	
P-11-001-11-02-01-02	Žemo slenksčio kabinetų lankytojų, kuriems išduoti naloksono rinkiniai, skaičius	1 700	1 800	–	–	
P-11-001-11-02-01-03	Sukurtų ir interneto svetainėse www.askritiskas.lt , www.nerukysiu.lt , www.kaveikiavaikai.lt įdiegtų interaktyvių įrankių, didinančių jų patrauklumą ir tikslinių grupių įsitraukimą, skaičius	3	1	1	1	
P-11-001-11-02-01-04	Parengtų ir atnaujintų metodinių priemonių, skirtų specialistams, dirbantiems su skirtingomis tikslinėmis grupėmis psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos srityje, skaičius	2	2	2	2	
P-11-001-11-02-01-05	Įdiegtų Ankstyvosios intervencijos programos atnaujinimų ir sklaidos priemonių, didinančių programos plėtrą, skaičius (skaičius)	–	1	1	1	
2.2 priemonė: TEIKTI PSICHOSOCIALINĖS REABILITACIJOS IR INTEGRACIJOS Į DARBO RINKĄ PASLAUGAS ASMENIMS, PRIKLAUSOMIEMS NUO PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ						
P-11-001-11-02-02-01	Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, kuriems suteiktos socialinės psichologinės rehabilitacijos paslaugos, skaičius	280	280	–	–	
3 uždavinys. PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ PASIŪLOS MAŽINIMAS						
R-11-001-11-03-01	Įgyvendintų Priežiūros veiklos pažangumo vertinimo tyrime (Švieslentė) nustatytų priemonių, dalis (procentais)	–	100	100	100	

3.1 priemonė: VEIKSMINGAI KOORDINUOTI IR VYKDYTI SUBJEKTŲ, KURIŲ VEIKLA SUSIJUSI SU NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ BEI JŲ PIRMTAKŲ, TABAKO GAMINIŲ IR SU JAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ IR ALKOHOLIO TEISĖTA APYVARTA, VEIKLOS PRIEŽIŪRĄ

R-11-001-11-03-01-01	Bendradarbiaujant su kitomis valstybinėmis alkoholio ir tabako kontrolę vykdančiomis institucijomis organizuotų ir vykdytų ūkio subjektų, vykdančių veiklą su alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais bei su jais susijusiais gaminiais, patikrinimų skaičius, ne mažiau kaip	80	85	90	90	
R-11-001-11-03-01-02	Didelės ir vidutinės rizikos grupėms priklausančių ūkio subjektų planinių patikrinimų dalis alkoholio produktų ir tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių priežiūros srityje, palyginti su visais planiniais patikrinimais (procentais)	70	70	70	70	
R-11-001-11-03-01-03	Patikrintų subjektų, vykdančių veiklą, susijusių su prekursoriais ir į IV narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašą įtrauktomis medžiagomis, dalis nuo visų ūkio subjektų, kurie vykdo veiklą, susijusią su šiomis medžiagomis (procentais)	33	18	18	18	
P-11-001-11-03-01-01	Įvertintų duomenų apie prekursorių ir į IV narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašą įtrauktų medžiagų atsiradimą rinkoje ir jų panaudojimą, dalis, nuo visų ūkio subjektų pateiktų duomenų (procentais)	–	100	100	100	
P-11-001-11-03-01-02	Įvykdytų planinių ir neplaninių patikrinimų dalis, naudojant kontrolinį klausimyną (procentais)	–	100	100	100	
P-11-001-11-03-01-03	Sutrumpėjęs planinių patikrinimų laikas (procentais)	–	20	–	–	

P-11-001-11-03-01-04	Įvykdytų planinių patikrinimų, pritaikant Atitikties deklaraciją, dalis (procentais)	–	25	30	35	
3.2 priemonė: IŠDUOTI TABAKO, SU TABAKO GAMINIAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ, ALKOHOLIO PRODUKTŲ GAMYBOS IR DIDMENINĖS PREKYBOS, ETILO ALKOHOLIO, PREKURSORIŲ IR Į IV NARKOTINIŲ MEDŽIAGŲ SĄRAŠĄ ĮRAŠYTŲ MEDŽIAGŲ LICENCIJAS, LEIDIMUS IR PAŽYMĖJIMUS, SPECIALIUOSIUS LEIDIMUS NAUDOTI I, II IR (AR) III SĄRAŠŲ NARKOTINĖS, PSICHOTROPINĖS MEDŽIAGAS MOKSLINIAMS TYRIMAMS, LEIDIMUS VYKDYTI PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ GAMINIŲ GAMYBĄ, KURIOS METU SUSIDARO PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ TARPINIAI PRODUKTAI, KURIUOSE THC KIEKIS VIRŠIJA LEIDŽIAMĄ 0,2 PROCENTORIBĄ, VEIKLĄ						
R-11-001-11-03-02-01	Tinkamai užpildytų paraiškų ir dokumentų licencijoms, leidimams ir pažymėjimams – gauti, patikslinti, papildyti dalis (nuo pateikto bendro skaičiaus) (procentais)	60	65	70	75	
R-11-001-11-03-02-02	Sutrumpėjęs licencijų išdavimo terminas pagal teisės aktuose nurodytą trukmę (procentais)	50	50	50	50	
P-11-001-11-03-02-01	El. būdu pateiktų paraiškų gauti licencijas dalis nuo bendro pateiktų paraiškų skaičiaus (procentais)	62	65	65	70	
P-11-001-11-03-02-02	Teigiamai įvertintų suteiktų elektroninių administracinių paslaugų dalis nuo bendro įvertintų elektroninių paslaugų skaičiaus (procentais)	85	90	90	90	
3.3 priemonė: DIDINTI ŪKIO SUBJEKTŲ, KURIŲ VEIKLA SUSIJUSI SU PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ BEI NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ) TEISĖTA APYVARTA, KOMPETENCIJAS NAUDOJANT INOVATYVIUS METODUS / ĮRANKIUS						
P-11-001-11-03-03-01	Organizuotų valstybės ir (ar) savivaldybių įstaigoms ir (ar) institucijoms, ūkio subjektams, vykdančioms veiklą su alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais bei su jais susijusiais gaminiais, mokymų skaičius	4	6	6	6	
P-11-001-11-03-03-02	Organizuotų valstybės ir (ar) savivaldybių įstaigoms ir (ar) institucijoms, ūkio subjektams,	–	6	6	6	

	vykdantiems veiklą su narkotinėmis ir psichotropinėmis medžiagomis ir jų prekursoriais, mokymų skaičius					
3.4 priemonė: VYKDYTI Į EUROPOS KOMISIJOS BENDRAJĮ REGISTRAVIMO PORTALĄ EU-CEG TEIKIAMOS INFORMACIJOS APIE TABAKO GAMINIUS IR ELEKTRONINES CIGARETES, TEIKIAMAS LIETUVOS RINKAI, STEBĖSENA						
R-11-001-11-03-04-01	Pagal Lietuvos institucijų ar užsienio šalių ekspertų pateiktą informaciją apie galimai Tabako Produktų Direktyvos reikalavimų neatitinkančius tabako gaminius ar el. cigaretes atliktos patikros EU-CEG portale ir Lietuvos kompetentingoms institucijoms vertinimui pateiktos informacijos, dalis, nuo visos gautos vertinimui informacijos (procentais)	–	100	100	100	
P-11-001-11-03-04-02	Parengtų Lietuvos rinkai skirtų tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių, apie kuriuos EU-CEG portale gamintojai ir importuotojai yra pateikę informaciją, sąrašų skaičius	–	24	24	24	
4 uždavinys. PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PAPLITIMO IR JAM MAŽINTI SKIRTŲ PRIEMONIŲ EFEKTYVUMO STEBĖSENA						
R-11-001-11-04-01	18–74 m. amžiaus asmenų, nurodžiusių, kad vartojo alkoholio produktus per paskutinį mėnesį (ne daugiau kaip x procentų ataskaitiniais metais) (procentais)	60	57	55	53	
R-11-001-11-04-02	15–16 m. mokinių, bent kartą vartojusių kanapes, dalis (ne daugiau kaip x procentų ataskaitiniais metais) (procentais)	18	17,7	17,7	17,5	
4.1 priemonė: VYKDYTI NAUJŲ PSICHOAKTYVŲ EFEKTĄ SUKELIANČIŲ MEDŽIAGŲ STEBĖSENA, ATLIKTI ANALIZĘ IR RIZIKOS VERTINIMĄ BEI TEIKTI SIŪLYMUS DĖL RINKOS RIBOJIMO PRIEMONIŲ TAIKymo						
R-11-001-11-04-01-01	Išanalizuotos ir pagal greito keitimosi informacija apie naujas psichoaktyviasias	92	92	92	92	

	medžiagas mechanizmo reikalavimus pateiktos informacijos apie naujų psichoaktyviųjų medžiagų atsiradimą rinkoje dalis, kuriai atlikus rizikos vertinimą taikomos rinkos ribojimo priemonės (procentais)					
P-11-001-11-04-01-01	Pateiktų siūlymų dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo psichoaktyvų efektą sukeliančioms medžiagoms Sveikatos apsaugos ministerijai, kurioms buvo įvertinta rizika, skaičius	–	2	2	2	
P-11-001-11-04-01-02	Per Ankstyvojo perspėjimo sistemą gautų ir išplatintų pranešimų apie naujas psichoaktyvias medžiagas, dalis nuo gautų pranešimų (procentais)	–	100	100	100	
P-11-001-11-04-01-03	Įdiegtų atnaujinimų, didinančių visuomenės informavimą, duomenų sistemoje https://visuomene.ntakd.lt/lt apie Lietuvoje kontroliuojamas narkotines ir psichotropines medžiagas (NINFO), skaičius	–	2	2	2	
4.2 priemonė: VYKDYTI TABAKO IR ALKOHOLIO PRODUKTŲ DIDMENINĖS PREKYBOS, GAMYBOS, ETILO ALKOHOLIO PIRKIMO IR PANAUDOJIMO DUOMENŲ STEBĖSENĄ NAUDOJANTIS ELEKTRONINĖS PRIEMONĖS BEI VYKDYTI ALKOHOLIO VARTOJIMO, JO DAROMOS EKONOMINĖS ŽALOS SVEIKATAI IR ŪKIUI STEBĖSENĄ IR TABAKO GAMINIŲ IR SU TABAKO GAMINIAIS SUSIJUSIŲ GAMINIŲ VARTOJIMO, JŲ DAROMOS ŽALOS SVEIKATAI IR ŪKIUI STEBĖSENĄ						
R-11-001-11-04-02-01	Įvertintų duomenų (apie alkoholio ir tabako produktų gamybą, pardavimą ir panaudojimą) dalis, nuo visų surinktų duomenų (procentais)	–	100	100	100	
P-11-001-11-04-02-01	Surinktų ir apdorotų duomenų apie alkoholio ir tabako produktų gamybos pardavimo ir panaudojimo kitimo tendencijas ataskaitų skaičius	–	4	4	4	

P-11-001-11-04-02-02	Atliktų alkoholio ir tabako verslo vietų tankumo pagal savivaldybių išduotas licencijas tyrimų skaičius	–	1	1	1	
P-11-001-11-04-02-03	Atliktų alkoholio vartojimo, jo daromos ekonominės žalos sveikatai ir ūkiui stebėsenos duomenų vertinimo ataskaitų skaičius	1	1	1	1	
P-11-001-11-04-02-04	Atliktų tabako gaminių ir su tabako gaminiais susijusių gaminių vartojimo, jų daromos žalos sveikatai ir ūkiui stebėsenos duomenų vertinimo ataskaitų skaičius	–	1	1	1	
4.3 priemonė: ĮGYVENDINTI EUROPOS KOMISIJOS FINANSUOJAMĄ PROJEKTĄ „ATSAKO PRIEMONIŲ, MAŽINANČIŲ NARKOTIKŲ VARTOJIMĄ LAISVĖS ATĖMIMO VIETOSE ESANTIEMS ASMENIMS IR BUVUSIEMS NUTEISTIEMIEMS, FORMAVIMAS, PASITELKIANT DUOMENŲ ANALIZĘ IR INTERVENCIJOS PROGRAMAS“						
R-11-001-11-04-03-01	Europos Komisijos finansuojamo projekto „Atsako priemonių, mažinančių narkotikų vartojimą laisvės atėmimo vietose esantiems asmenims ir buvusiems nuteistiesiems, formavimas, pasitelkiant duomenų analizę ir intervencijos programas“ įgyvendinimo apimtys, procentais	–	100	–	–	
4.4 priemonė: ĮGYVENDINTI EUROPOS NARKOTIKŲ IR NARKOMANIJOS INFORMACINIO TINKLO (REITOX) NACIONALINIO CENTRO FUNKCIJAS LIETUVOJE						
P-11-001-11-04-04-01	Parengtų ir pateiktų ENNSC ataskaitų, susijusių su Lietuvos situacija narkotikų srityje, skaičius	10	10	10	10	
P-11-001-11-04-04-02	Dalyvauta Reitox tinklo keitimosi informacija ekspertiniuose formatuose, skaičius	10	10	10	10	
4.5 priemonė: ATLIKTI NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PAPLITIMO TYRIMUS NAUDOJANT INOVATYVIUS METODUS						
P-11-001-11-04-05-01	Atliktų narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo paplitimo naudojant inovatyvius metodus tyrimų skaičius	3	2	2	2	

5 uždavinys. DALYVAUTI FORMUOJANT PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO MAŽINIMO POLITIKĄ						
R-11-001-11-05-01	Įvykdytų XVIII LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane suplanuotų veiksmų, dalis (procentais)	–	100	100	100	
5.1 priemonė: PARENGTI IR SUDERINTI NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS, VARTOJIMO PREVENCIJOS IR ŽALOS MAŽINIMO KLAUSIMAIS VEIKSMŲ PLANĄ						
R-11-001-11-05-01-01	Parengtas ir suderintas Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais plano projektas	–	1	–	–	Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas 4.1.6 veiksmas
5.2 priemonė: BENDRADARBIAUJANT SU VALSTYBĖS INSTITUCIJOMIS, UŽTIKRINTI LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJŲ RENGIMĄ, DERINIMĄ IR PRISTATYMĄ EUROPOS SĄJUNGOS IR TARPTAUTINIUIOSE FORUMUOSE						
R-11-001-11-05-02-01	Dalyvauta ir atstovauta Lietuvai ES Tarybos Narkotikų horizontaliojoje darbo grupėje (HDG) (procentais)	100	100	100	100	

11. SVEIKATOS VALSTYBĖS VEIKLOS SRITIS

2 programa. NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖS VALDYMO PROGRAMA

Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento valdymo programos įgyvendinimas prisidės prie NTAKD veiklos tikslo įgyvendinimo ir suplanuotų stebėsenos rodiklių pasiekimo. Įgyvendinant programą taip pat bus siekiama padidinti NTAKD vidaus administravimo efektyvumą, kokybiškai ir efektyviai valdyti institucijos žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

Uždavinys – *kokybiškai ir efektyviai valdyti NTAKD žmogiškuosius ir finansinius išteklius* – bus vykdomas pritraukiant, išlaikant ir ugdant kompetentingus darbuotojus, tobulinant žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą, siekiant, kad ji atitiktų institucijos poreikius, visuomenei teikiama laiku ir patikima informacija apie NTAKD veiklą. Bus ugdomos darbuotojų kompetencijos – strateginio požiūrio, veiklos valdymo ir lyderystės, vidinės ir išorinės komunikacijos, streso valdymo; bendrųjų ir specialiųjų veiklos sričių profesinių kompetencijų srityje; tobulinami gebėjimai ir gilinamos žinios, padedančios tinkamai ir efektyviai atlikti funkcijas; rezultatyviai įgyvendinti nustatytus tikslus bei prisitaikyti prie besikeičiančių profesinių darbo sąlygų. Be kita ko, uždavinys bus vykdomas efektyviai valdant finansinius ir materialinius išteklius, siekiant kokybiškai ir operatyviai administruoti institucijos veiklą ir organizuoti viešuosius pirkimus ir pan. Siekiama užtikrinti atvirą, patikimą ir skaidrą NTAKD darbų viešinimą, laiku, nešališkai ir suprantamai didinti visuomenės informatyvumą apie institucijos veiklą.

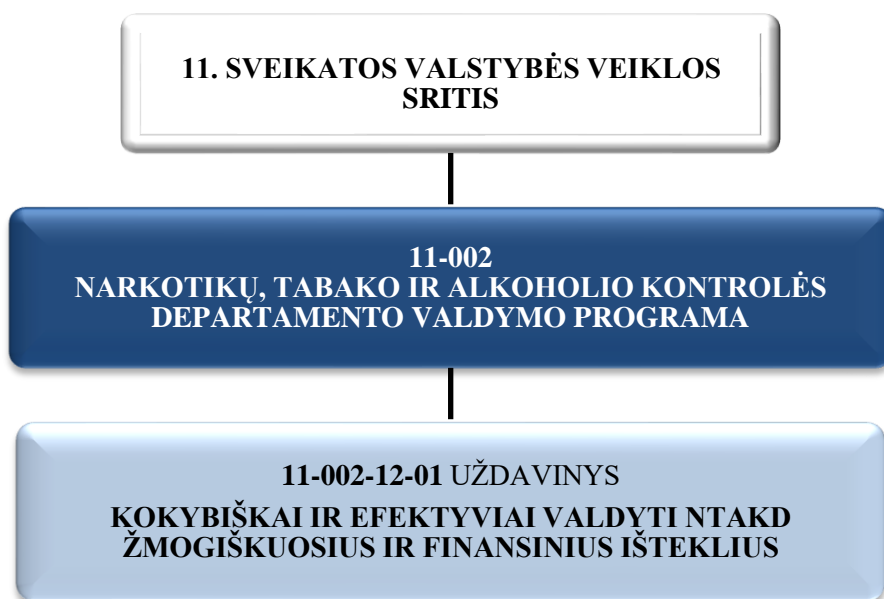
NTAKD valdymo programos uždaviniui įgyvendinti numatytos 3 priemonės, viena iš jų, nefinansinė priemonė „Pritraukti, išlaikyti ir ugdyti kompetentingus darbuotojus“. Minėta priemonė bus įgyvendinta darbuotojų sukaupta ekspertine patirtimi, kompetencija ir profesionalumu.

Siekiami pagrindiniai veiklos rezultatai pateikti 4 lentelėje „Programos uždaviniai, priemonės, stebėsenos rodikliai ir jų reikšmės“.

Programos trukmė: tęstinė.

Programos koordinatorius – NTAKD direktorius dr. Renaldas Čiužas, el. p. renaldas.ciuzas@ntakd.lt, tel. +370 7066 80 60, adresas: Šv. Stepono 27A, Vilnius.

3 grafikas. *Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento valdymo programa ir jos uždavinys*

	1.4. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos												
	1.5. dotacijos savivaldybių biudžetams												
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)												

4 lentelė. (11-002) Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento valdymo programos uždaviniai, priemonės, stebėsenos rodikliai ir jų reikšmės

Stebėsenos rodiklio kodas	Uždavinių, priemonių, stebėsenos rodiklių pavadinimai ir matavimo vienetai	Stebėsenos rodiklių reikšmės				Susijęs strateginio planavimo dokumentas (Vyriausybės programos įgyvendinimo planas, NPP, PP)
		2021	2022	2023	2024	
1	2	3	4	5	6	7
1 uždavinys. KOKYBIŠKAI IR EFEKTYVIAI VALDYTI NTAKD ŽMOGIŠKUOSIUS IR FINANSINIUS IŠTEKLIUS						
R-11-002-12-01-01	NTAKD darbuotojų vidutinė savanoriška kaita, proc.	–	7	7	7	
1.1 priemonė: VALDYTI FINANSINIUS IR MATERIALINIUS IŠTEKLIUS, SIEKIANT DIDINTI NTAKD VEIKLOS EFEKTYVUMĄ						
P-11-002-12-01-01-01	Ataskaitinio laikotarpio valstybės biudžeto asignavimų išlaidoms ir turtui įsigyti panaudojimo dalis nuo suplanuoto biudžeto, proc.	98	98	98	98	
V-11-002-12-01-01-01	Skaitmeniniu būdu tvarkomų dokumentų skaičius elektroninėje erdvėje ne mažiau kaip (procentais)	60	70	70	75	
V-11-002-12-01-01-02	Elektroninėmis priemonėmis atlikti prekių, paslaugų ir darbų mažos vertės viešieji pirkimai, ne mažiau kaip (procentais)	70	75	75	78	
1.2. priemonė: PLĖTOTI IR PALAIKYTI SOCIALINĮ DIALOGĄ SU VISUOMENE, TEIKIANT JAI SAVALAIKĘ IR PATIKIMĄ INFORMACIJĄ APIE NTAKD, JOS VEIKLĄ IR VYKSTANČIUS POKYČIUS / TENDENCIJAS ATITINKAMOSE VEIKLOS SRITYSE						

P-11-002-12-01-02-01	Parengta ir laiku išplatinta objektyvi, patikima informacija NTAKD svetainėje ir socialiniuose tinkluose apie institucijos vykdomą veiklą, dalis (procentais)	–	100	100	100	
P-11-002-12-01-02-02	Parengtas metinis pranešimas „Psichoaktyviosios medžiagos: tendencijos ir pokyčiai“	1	1	1	1	
1.3 priemonė: PRITRAUKTI, IŠLAIKYTI IR UGDYTI KOMPETENTINGUS DARBUOTOJUS						
P-11-002-12-01-03-01	Įgyvendintas naujų darbuotojų adaptavimo sistemos modelis	–	1	–	–	
P-11-002-12-01-03-02	Surengtų NTAKD darbuotojams komandinio darbo, komunikacijos gerinimo ir kitais veiklos efektyvinimo klausimais, mokymų / seminarų skaičius	1	2	1	1	

VI SKYRIUS ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

7 lentelė. Informacija apie NTAKD žmogiškuosius išteklius ir asignavimus jiems išlaikyti (tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	2022 metai			2023 metai			2024 metai		
		Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui	Pareigybių skaičius		Išlaidos darbo užmokesčiui
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	
1	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	42	30	987	42	30	947	42	30	947
Iš viso		42	30	987	42	30	947	42	30	947